

Izvještaj o održavanju treće sjednice Mješovite komisije za ekonomsku i industrijsku saradnju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke

Treća sjednica Mješovite komisije za ekonomsku i industrijsku saradnju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke održana je u Pragu 02. i 03. jula 2015. godine. Crnogorsku stranu predvodio je kopredsjedavajući Mješovite komisije g-din Goran Šćepanović, generalni direktor Direktorata za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom, dok je češku delegaciju predvodio g-din Vladimir Bartl, pomoćnik ministra za industriju i trgovinu Republike Češke.

Tokom sjednice obje strane su razmijenile informacije o ciljevima i rezultatima ekonomske politike Crne Gore i Republike Češke. Zaključeno je da se se odnosi između ove dvije zemlje povoljno razvijaju, ali da još uvijek postoji dosta prostora za dalji razvoj ekonomske saradnje. Obje delegacije izrazile su zajedničko interesovanje za pronalaženje efektivnijih načina saradnje.

Na zasijedanju Komisije razmijenjene su informacije u oblastima koje su definisane kao ključne za saradnju između dvije zemlje:

- Trgovinska i ekonomska saradnja
- Energetika i energetska efikasnost
- Saobraćaj i planirani infrastrukturni projekti
- Turizam
- Finansije

Treće zasijedanje Mješovite komisije za ekonomsku i industrijsku saradnju otvorili su: Goran Šćepanović, pomoćnik ministra ekonomije Crne Gore i Vladimir Bartl, pomoćnik ministra za industriju i trgovinu Češke Republike.

Prva tema sastanka odnosila se na spoljno-trgovinske odnose između dvije zemlje, tendencije u razvoju biznisa, razmjena iskustava i razmatranje investicionih uslova, mala i srednja preduzeća. Strane su zajednički ocijenile da postoji potencijal za povećanje spoljno-trgovinske razmjene između Crne Gore i Republike Češke. U cilju usaglašavanja predstavljenih statističkih podataka, obje strane su se složile da treba da razmijene detaljnije informacije, kako bi utvrdile razloge za postojanje razlika u navedenim podacima.

Obje strane su se složile da treba raditi na unapređivanju saradnje u oblasti energetike, energetske efikasnosti. Strane su istakle značaj energetske sektora u bilateralnim ekonomskim odnosima i složile se da preduzmu neophodne korake za dalji razvoj saradnje.

Posebno je istaknuto interesovanje češke strane za projekat izgradnje drugog bloka Termoelektrane Pljevlja i iskazano interesovanje za postojeće tendere u oblasti korišćenja energetske potencijala u Crnoj Gori.

Uzimajući u obzir da je jedan od značajnijih resursa u Crnoj Gori uglj, crnogorska strana je informisala o projektu Maoče, čiji je glavni cilj eksploatacija uglja, pod uslovom izgradnje termoelektrane sa procijenjenim kapacitetom od 500 MW.

Nadalje, u cilju poboljšanja saradnje u prethodno navedenim oblastima, razmatrao se predlog Protokola između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke u oblasti energetike i infrastrukture.

Potvrđujući važnu ulogu koju mala i srednja preduzeća imaju u ekonomskom razvoju ove dvije zemlje, obje strane su se dogovorile o razmjeni iskustava i najbolje prakse u promovisanju malih i srednjih preduzeća, uključujući i njihov pristup stranim tržištima i finansiranju.

Istaknuto je da je za obje zemlje veoma bitno da nastave sa promocijom turističke ponude uz intenzivnu saradnju, razvoj i jačanje međusobnih veza u oblasti turizma sa ciljem podsticanja razmjene informacija, iskustava i znanja.

Češka strana je izrazila zainteresovanost za nastavak saradnje u oblasti željezničkog saobraćaja i izrazila želu da finansijski podrži projekte u oblasti modernizacije crnogorske željezničke infrastrukture.

U Prilogu usvojeni Protokol sa III sjednice Mješovite komisije za ekonomsku i industrijsku saradnju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke.

Ocjena sjednice:

Treća sjednica Mješovite komisije za ekonomsku i industrijsku saradnju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke održana je u skladu sa planiranom agendom i uz prisustvo svih relevantnih predstavnika obje zemlje. Rezultat sjednice predstavlja niz konkretnih predloga za saradnju koji se odnose na prioritete oblasti ekonomske saradnje između Crne Gore i Češke Republike, kao i potpisani Protokol sa treće sjednice Mješovite komisije za ekonomsku i industrijsku saradnju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke.

Predlog zaključaka:

1. Vlada Crne Gore je na sjednici od _____ 2015. godine usvojila Izvještaj sa održavanja treće sjednice Mješovite komisije za ekonomsku i industrijsku saradnju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke, održane u Pragu, 02. i 03. jula 2015. godine.

PROTOKOL

sa

TREĆE SJEDNICE MJEŠOVITE KOMISIJE ZA EKONOMSKU I INDUSTRIJSKU SARADNJU IZMEĐU VLADE CRNE GORE I VLADE REPUBLIKE ČEŠKE

Prag, 2-3 juli 2015

Mješovita komisija za ekonomsku i industrijsku saradnju između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke (u daljem tekstu: Komisija), održala je svoju Treću sjednicu od 2. do 3. jula 2015. u Pragu.

Sjednica Komisije je održana shodno Članu 8 *Sporazuma o ekonomskoj i industrijskoj saradnji između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke*, koji je potpisan 27. aprila 2011 na Cetinju.

Delegaciju Crne Gore predvodio je gosp. Goran Šćepanović, generalni direktor Direktorata za multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju i ekonomske odnose sa inostranstvom u Ministarstvu ekonomije Crne Gore, predsjedavajući crnogorske delegacije. Delegaciju Republike Češke predvodio je gosp. Vladimír Bártl, pomoćnik ministra u Ministarstvu industrije i trgovine Republike Češke, predsjedavajući češke delegacije. Članovi crnogorske i češke delegacije koji su prisustvovali trećoj sjednici Komisije navedeni su Aneksu I odnosno II ovog Protokola.

Obje strane su razmijenile informacije o ciljevima i rezultatima ekonomske politike Crne Gore i Republike Češke. Zaključeno je da se odnosi između ove dvije zemlje povoljno razvijaju ali da još uvijek postoji dosta prostora za dalji razvoj ekonomske saradnje. Obje delegacije su izrazile zajedničku želju za postizanjem daljeg jačanja bilateralne saradnje i iznalaženjem podesnijih i efikasnijih načina za takvu saradnju.

I. Procjena bilateralnih trgovinskih odnosa, tendencije u razvoju biznisa, razmjena iskustava i razmatranje investicionih uslova, mala i srednja preduzeća

Obje strane su dale svoju procjenu napretka bilateralnih trgovinskih odnosa i razmatrale mogućnosti povećanja trgovinskog prometa i unapređenja trgovinske i ekonomske saradnje kroz razne aktivnosti kao što su: sudjelovanje na sajmovima i izložbama, organizacija radionica i trgovinskih misija u obje zemlje, bliska saradnja između poslovnih udruženja i zajednica.

Obje strane su prezentirale podatke koji se odnose na trgovinu i investicije između dvije zemlje u 2014.

Prema podacima Zavoda za statistiku Crne Gore za 2014, ukupna trgovinska razmjena između Crne Gore i Republike Češke iznosila je 16.2 miliona €. Izvoz iz Crne Gore u Republiku Češku bio je 3.1 milion €, dok je uvoz iznosio 13.1 milion €. Na osnovu podataka Centralne banke Crne Gore, ukupne strane direktne investicije iz Republike Češke u Crnoj Gori iznosile su 3.57 milion € u 2014, od čega je 3.1 milion € investirano u nekretnine a 465 hiljada € u formi interkompanijskog duga.

Prema podacima Zavoda za statistiku Republike Češke ukupna trgovinska razmjena u 2014. iznosila je 45.134 hiljade €; izvoz iz Republike Češke u Crnu Goru dostigao je nivo od 42.537 hiljada €, a uvoz iz Crne Gore u Republiku Češku bio je 2.597 hiljada €. Češka nacionalna banka nije zabilježila nijedna crnogorske investiciju u Republiku Češku u 2014.

Obje strane su se složile da treba da razmijene detaljnije informacije i statističke podatke kako bi utvrdile razloge za postojanje razlika u naprijed navedenim podacima.

Privredna komora Crne Gore podstiče i stimulise aktivnosti koje utiču na dalje proširenje i unapređenje bilateralne saradnje u cjelokupnoj privredi, sa posebnim težištem na oblast energetike, industrije, infrastrukture i turizma. U tom smislu ona posebnu pažnju poklanja odnosima sa češkim privrednim institucijama: Češkom privrednom komorom, konfederacijom industrije i saobraćaja Republike Češke, itd. Imajući pri tome posebno u vidu da će regionalna saradnja između Komora i druge zajedničke aktivnosti voditi ka budućem ulasku na treća tržišta. Komore takođe podržavaju aktivnosti koje se odnose na promovisanje prioritetnih investicionih projekata kao i onih koji predstavljaju zajednički interes za Crnu Goru i Republiku Češku.

Češka strana je predstavila najnovija kretanja kada se to tiče vladine podrške razvoju malih i srednjih preduzeća, a koja ima za cilj uspostavljanje povoljnog poslovnog okruženja i omogućavanje lakšeg pristupa finansijama, i obavijestila drugu stranu o glavnim ciljevima i prioritetima Strategije podrške malim i srednjim preduzećima za period 2014-2020, koju je usvojila Vlada.

Svjesne značajne uloge koju mala i srednja preduzeća imaju u privrednom razvoju ove dvije zemlje, obje strane su se dogovorile da izvrše razmjenu iskustava i najboljih praksi u promociji malih i srednjih preduzeća, uključujući njihov pristup inostranim tržištima i finansijama.

II. Bilateralna ekonomska saradnja u oblasti energetike i energetske efikasnosti

Obje strane su potvrdile značaj i prioritet sektora energetike u bilateralnim ekonomskim odnosima i dogovorile se da pomognu razvoj energetske orijentisane saradnje, uključujući i oblast obnovljivih izvora energije i energetske efikasnosti. Energetika je jedna od vodećih oblasti u bilateralnim odnosima između Crne Gore i Republike Češke.

Crnogorska strana je informisala drugu stranu da je projekat izgradnje male hidrocentrale na vodotoku Vrelo (opština Bijelo Polje) uspješno realizovana. Počeli su građevinski radovi na novoj

maloj hidrocentrali uz sudjelovanje češkog investitora – lokacija vodotoka Bistrica, opština Bijelo Polje (3,56 MW, 11,3 GWh).

Obje strane su pozdravile činjenicu da je ponuda kompanije Škoda Praha rangirana na prvom mjestu među ponudama koje su dostavljene za izgradnju drugog bloka termoelektrane Pljevlja. U vezi s tim, održani su ekspertski pregovori o nacrtu Protokola između Vlade Crne Gore i Vlade Republike Češke o saradnji u oblasti energetike i infrastrukture, koji će podržati naprijed navedeni projekat.

Crnogorska strana je informisala drugu stranu o projektu Maoče, koji otvara nove investicione mogućnostima za valorizaciju prirodnih resursa pljevaljskog bazena.

Crnogorska strana je istakla svoje zadovoljstvo u vezi saradnje sa Vladom Republike Češke u oblasti istraživanja hidro potencijala, posebno u vezi malih vodotoka. Crna Gora je pripremila Projektni zadatak za nastavak Projekta izrade Katastra malih vodotoka pogodnih za izgradnju malih hidroelektrana. Ovaj projekat bi mogao biti finansiran od strane Czech Trust Fund, preko EBRD.

III. Saobraćaj i infrastrukturni projekti

U oblasti željezničkog saobraćaja, češka strana i dalje ponavlja svoju želju za nastavkom saradnje, a u cilju podrške modernizaciji i bezbjednosti crnogorske željezničke infrastrukture. Shodno protokolu druge sjednice Mješovite komisije kao i na osnovu informacija dobijenih od strane češke kompanije AŽD Praha, češka strana potvrđuje svoj interes za projekat modernizacije sistema telekomunikacija i signalizacije za glavnu željezničku stanicu u Podgorici.

U tom pogledu, obje strane su se dogovorile da izvrše razmjenu informacija o najvažnijim infrastukturnim projektima i tenderima iz oblasti željezničkog saobraćaja, koji su u toku.

Crnogorska strana je ohrabрила i pozvala češke investitore da sudjeluju na tenderima koji će biti raspisani za projekat „Remonta i modernizacije željezničke infrastrukture“.

Češka strana je obavijestila drugu stranu o velikom zanimanju koje češke kompanije pokazuju za mogućnost isporuka kod izgradnje magistralne putne mreže i hotelskih kompleksa u Crnoj Gori.

Obje strane su odlučile da podrže redovnu razmjenu informacija povodom predstojećih tendera za projekte izgradnje i infrastrukture u obje zemlje.

IV. Turizam

Uzimajući i obzir značajnu ulogu koju sektor turizma ima za razvoj ekonomskih odnosa, obje strane su se dogovorile da promovišu i podrže inicijative za saradnju i investicije, na način što

će:

- Jačati i unaprijeđivati saradnju u oblasti turizma u skladu sa važećim zakonodavstvom obje države, uključujući i međunarodne sporazume koji su na snazi između ove dvije države kao i unutar okvira međunarodnih turističkih organizacija;
- Podsticati bilateralnu turističku razmjenu i promovisati razvoj saradnje i uspostavljanje direktnih kontakata između državnog i privatnog sektora, a takođe i drugih relevantnih turističkih preduzeća i organizacija u obje države, sa ciljem povećanja turističke razmjene između ove dvije države;
- Podsticati međusobno sudjelovanje na međunarodnim izložbama, sajmovima, konferencijama i seminarima, te ostalim međunarodnim promotivnim, informativnim i naučnim turističkim događajima koji se organizuju na teritorijama njihovih država;
- Razmjenjivati i dijeliti turističke informacije, znanja, iskustva i istraživanja iz oblasti turizma i povezanih privrednih grana;
- Razmjenjivati inovativne prakse u razvoju različitih turističkih proizvoda – kulturnog i tradicionalnog, zdravstvenog i wellness, eko i avanturističkog turizma, kao i ruralnog turizma;
- Razmjenjivati najbolje prakse u vezi češkog sistema kvaliteta usluga i mogućnostima njegove primjene u Crnoj Gori kako bi se unaprijedio i kontrolisao kvalitet usluga koje su u funkciji turizma;
- Sarađivati na reklamiranju, promotivnim materijalima, informisanju i razmjeni statističkih podataka.

Ove aktivnosti se mogu sprovoditi preko Komisije, na osnovu studija i ocjene rezultata ostvarenih u oblastima turističke saradnje, u cilju razvoja turističke saradnje između obje zemlje. Učesnici mogu pozivati eksperte i predstavnike privatnog sektora iz obje zemlje da prisustvuju sastancima Komisije.

V. Finansije

Češka strana je izrazila želju da obavijesti crnogorsku stranu o svom interesu da pregovara o Dodatnom protokolu Sporazuma o izbjegavanju duplog oporezovanja u pogledu poreza na dohodak i imovinu kako bi se omogućila šira razmjena informacija o porezima na način kako je to predviđeno tekstom postojećeg Protokola Sporazuma koji je potpisan u Pragu, 11 novembra 2004. Češki eksperti su spremni početi sa razgovorima što je moguće prije.

Komisija je izrazila zadovoljstvo visokim stepenom saradnje ostvarene između Ministarstava finansija u oblasti tehničke pomoći. Saradnja je predviđena memorandumom o saradnji između Ministarstva finansija Crne Gore i Ministarstva finansija Republike Češke, koji je zvanično potpisan 27. marta 2012.

Obje strane su se dogovorile da organizuju bilateralni sastanak kako bi se riješilo pitanje izmirenja klirinškog duga između Crne Gore i Republike Češke.

VI. Ostala pitanja

Češka strana je pribavila informacije o mogućnostima saradnje u sektoru zdravstva, odnosno u oblasti infektivnih bolesti, uključujući i ponudu relevantnih proizvoda i usluga dostavljenu od strane Češkog udruženja proizvođača i dobavljača medicinskih sredstava.

Obje strane su se saglasile da se sljedeća sjednica Komisije održi 2016 u Crnoj Gori.

Sačinjeno i potpisano u Pragu, 3 jula 2005, u dva originalna primjerka na engleskom jeziku.

gosp. Goran Šćepanović

gosp. Vladimír Bärtl

generalni direktor Direktorata za
multilateralnu i regionalnu trgovinsku saradnju
i ekonomske odnose sa inostranstvom,
Ministarstvo ekonomije Crne Gore

pomoćnik ministra za industriju i trgovinu
Republike Češke

Lista članova crnogorske delegacije

1. Goran Šćepanović šef crnogorske delegacije, pomoćnik ministra za ekonomiju Crne Gore, kopredsjedavajući
2. Ivana Gardašević načelnica Direkcije za međunarodne ekonomske odnose, Ministarstvo ekonomije, sekretar Komisije
3. Radmila Damjanović savjetnica u Direktoratu za energetiku, Ministarstvo ekonomije
4. Abid Crnovršanin direktor Direktorata za upravne unutrašnje poslove, Ministarstvo unutrašnjih poslova
5. Rešad Nuhodžić V.D. generalnog direktora za željeznički saobraćaj u Ministarstvu saobraćaja i pomorstva
6. Olivera Brajović generalna direktorica za turistički razvoj i standarde u Ministarstvu održivog razvoja i turizma
7. Nina Drakić načelnica Odsjeka za analizu i isstraživanje u Privrednoj komori
8. Mia Živković Direktorat za transformaciju i investicije, Ministarstvo ekonomije
9. Vesna Radonjić savjetnica u Generalnom direktoratu za ekonomsku diplomatiju i kulturnu saradnju, Ministarstvo inostranih poslova

Predstavnik privatnog sektora:

Veselin Kovačević BEMAX doo.

Lista članova češke delegacije

1. Vladimír Bärtl šef češke delegacije, pomoćnik ministra industrije i trgovine
Republike Češke (MIT), kopredsjedavajući
2. Martin Pospíšil koordinator u Radnoj grupi za ekonomiju i energetiku,
direktor u Odjeljenju za ekonomsku politiku prema inostranstvu I. (MIT),
3. Jitka Mattyášovská koordinator Radne grupe za turizam,
direktor u Odjeljenju za turizam, Ministarstvo turizma,
Ministarstvo regionalnog razvoja
4. Luboš Joza sekretar češke strane na Trećoj sjednici,
Odjeljenje za ekonomsku politiku prema inostranstvu I. (MIT)
5. Petr Šmejkal CDA a.i., Ambasada Republike Češke u Podgorici
6. Zdeněk Danielovský koordinator u Radnoj grupi II,
savjetnik pomoćnika ministra za energetiku (MIT)
7. Pavel Frouz Odjeljenje za međunarodno pravo, Ministarstvo inostranih poslova
8. David Muller Odjeljenje za evropsko i međunarodno pravo (MIT)
8. Jiří Král Ambasada Republike Češke u Beogradu, šef ekonomskog odsjeka
9. Petr Plášil Ministarstvo finansija, šef Jedinice za inostrana potraživanja
10. Martin Vlastník Odjeljenje za sirovine i energetiku (MIT)
11. Elina Valérie Lunová ekspert, podrška malim i srednjim preduzećima (MIT)
12. Radka Konderlová Ured vlade Republike Češke
13. Michala Davídková Ministarstvo finansija, ekspert, Jedinica za inostrana potraživanja
14. Alena Georgiou Odjeljenje za međunarodne odnose, Ministarstvo finansija
15. Magdalena Vyslychová MIT, ekspert, Odjeljenje za strategiju i međ. saradnju u sektoru energetike
16. Monika Palatková generalna direktorica, CzechTourism
17. Izudin Gušmirović šef Trgovinskog predstavništva Češke u Crnoj Gori
18. Martin Švéda Czech Export Bank
19. Michal Sedmera Czech Export Bank
20. Michal Janků EGAP
21. Kateřina Maršálková ÚNMZ
22. Petr Svoboda ÚNMZ
23. Lukáš Turza ÚNMZ

Predstavnici privatnog sektora:

- René Šigut AŽD Praha s.r.o.
Tomáš Hájek Vodní zdroje